

Brussel, 29 juni 2026
(OR. en)

11267/26

ASIM 41

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	29 juni 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.:	COM(2026) 322 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S Verslag over de evaluatie van het Europees migratienetwerk 2018-2021

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 322 final.

Bijlage: COM(2026) 322 final

Brussel, 29.6.2026
COM(2026) 322 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD,
HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN
DE REGIO'S**

Verslag over de evaluatie van het Europees migratienetwerk 2018-2021

{SWD(2026) 173 final}

1. ACHTERGROND

Het Europees migratienetwerk (hierna “EMN” genoemd) is een door de EU gefinancierd netwerk, opgericht bij Beschikking 2008/381/EG van de Raad¹ en gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 516/2014 van het Europees Parlement en de Raad², dat tot doel heeft informatie over migratie en asiel te verzamelen en uit te wisselen tussen de instellingen van de Unie en de autoriteiten en instellingen van de lidstaten om tegemoet te komen aan de behoeften van beleidsmakers en andere belanghebbenden op die gebieden.

Het EMN heeft ook tot doel de ontwikkeling van praktische samenwerking op het gebied van migratie en asiel tussen de Unie en geselecteerde derde landen te ondersteunen, met inbegrip van de uitwisseling van goede praktijken en informatie door het sluiten van administratieve regelingen.

Overeenkomstig artikel 13 van Beschikking 2008/381/EG van de Raad dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een verslag in over de ontwikkeling van het EMN, dat gebaseerd is op een externe en onafhankelijke evaluatie. In deze evaluatie wordt de periode van vier jaar van 2018 tot en met 2021 beoordeeld³. De periode 2018-2021 werd gekenmerkt door de COVID-19-pandemie en de daarmee verband houdende mobiliteitsbeperkingen, die invloed hebben gehad op de migratie- en asiodynamiek en hebben geleid tot snel veranderende operationele en informatiebehoeften. In diezelfde periode, namelijk in september 2020, heeft de Commissie het nieuwe migratie- en asielpact voorgesteld, waarin de belangrijkste EU-beleidsvorming op dit gebied is vastgelegd. Op dit voorstel van de Commissie over het nieuwe pact volgden veel activiteiten en resultaten van het EMN. Wat het geografische toepassingsgebied betreft, heeft dit verslag betrekking op alle lidstaten met uitzondering van Denemarken, aangezien het land niet deelneemt aan Besluit 2008/381/EG van de Raad tot oprichting van het EMN, dat werd voorgesteld als maatregel uit hoofde van artikel 66 VEG (nu valt het onder titel V van het derde deel van het VWEU) en overeenkomstig het Protocol betreffende de positie van Denemarken. De evaluatie heeft ook betrekking op Georgië, Moldavië en Noorwegen, die als waarnemers aan het EMN deelnemen.

De evaluatie is gericht op de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie, samenhang en Europese meerwaarde van het EMN. Verder wordt ook nagegaan of het mandaat van het EMN actueel is en of het overeenstemt met de doelstellingen waarvoor het is opgericht, alsook of de wijzigingen in de reikwijdte van de activiteiten doeltreffend zijn. Ook de werkmethoden van het EMN en de EMN-dienstverlener worden geëvalueerd, met inbegrip van de informatiestroom, en er worden lessen getrokken en aanbevelingen gedaan om beter in te

¹ Beschikking 2008/381/EG van de Raad van 14 mei 2008 betreffende het opzetten van een Europees migratienetwerk (PB L 131 van 21.5.2008, blz. 7).

² Verordening (EU) nr. 516/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot oprichting van het Fonds voor asiel, migratie en integratie, tot wijziging van Beschikking 2008/381/EG van de Raad en tot intrekking van Beschikkingen nr. 573/2007/EG en nr. 575/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad en Beschikking 2007/435/EG van de Raad (PB L 150 van 20.5.2014, blz. 168).

³ Vanwege de termijnen van de werkprogramma's van het EMN (2017-2018, 2019-2020, 2021-2022) zijn in de evaluatie ook gegevens van het werkprogramma 2021-2022 gedeeltelijk beoordeeld, wanneer specifieke gegevens voor 2021 niet toegankelijk waren.

spelen op de uitdagingen die een voortdurend veranderende omgeving met zich meebrengt voor het EMN.

Een particulier consortium heeft namens de Commissie een onafhankelijke evaluatiestudie van het EMN uitgevoerd die in 2024 is afgerond. Deze moet de evaluatie ondersteunen en onderbouwen. Er werd bewijsmateriaal verzameld uit de volgende bronnen:

- een online-enquête onder de 29 nationale contactpunten (NCP's) en 555 leden van het nationale migratienetwerk;
- 3 strategische interviews met de diensten van de Commissie en andere belanghebbenden op EU-niveau;
- 33 gerichte en 10 flash-interviews met de verschillende belanghebbenden;
- 6 casestudy's, waarbij documentenonderzoek werd gecombineerd met 6 groepsinterviews met NCP's en 5 focusgroepen met leden van nationale migratienetwerken;
- een workshop met 24 NCP-coördinatoren;
- deskresearch.

Het belangrijkste bewijsmateriaal bestond uit de antwoorden van de respondenten op de enquête. Deskbronnen leverden relevante gegevens en feitelijk bewijsmateriaal op over de werking van het EMN, met inbegrip van de structuur, governance, activiteiten en producten ervan. Dankzij onderzoeksactiviteiten in de praktijk werden kwalitatieve inzichten verkregen over hoe en waarom specifieke resultaten waren bereikt en werden geleerde lessen in kaart gebracht. De jaarlijkse voortgangsverslagen van het EMN⁴ waren nuttig omdat deze een gedetailleerd overzicht geven van de activiteiten die het EMN in een bepaald jaar heeft ondernomen. De betrouwbaarheid en geldigheid van de resultaten werd gewaarborgd door systematische triangulatie van de gegevens en informatie die via zowel desk- als praktijkbronnen werden verzameld.

Dit verslag wordt voorgelegd aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's en gaat vergezeld van een werkdocument van de diensten van de Commissie waarin de resultaten van de evaluatie worden gepresenteerd.

2. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN VAN DE EVALUATIE

Wat **doeltreffendheid** betreft, bleek uit de evaluatie dat de belangrijkste programmeringsdocumenten van het EMN in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de rechtsgrondslag van het netwerk. De belanghebbenden bevestigen dit; de overgrote meerderheid van hen vond dat de acties en werkzaamheden van het EMN tussen 2018 en 2021 naar behoren aansloten op de in het mandaat van het netwerk vastgelegde doelstellingen.

Het EMN verleende steun aan EU-beleidsmakers op het gebied van migratie en asiel, die werd gebruikt om in te spelen op de beleidsprioriteiten van de EU en om nieuwe beleidsinitiatieven op te zetten en uit te voeren. Op nationaal niveau hielp het de kennis te vergroten en de nationale beleidsvorming op het gebied van migratie en asiel te verbeteren. De door het EMN

⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-publications/emn-status-reports_en.

geproduceerde informatie werd algemeen beschouwd als toegankelijk, vergelijkbaar, vlot leesbaar, objectief, betrouwbaar en actueel. Naast de hoge kwaliteit ervan werd de door het EMN geproduceerde informatie door de belanghebbenden beschouwd als relevant voor het beleid en voor hun behoeften, zowel op EU-niveau als op nationaal niveau.

Dankzij de overdracht van het informatie-uitwisselingssysteem (IES) van het EMN naar een nieuw platform werd de door het EMN geproduceerde informatie veel toegankelijker. Dat heeft bijgedragen tot een verbetering van de prestaties ervan⁵.

Het EMN werkte samen met internationale organisaties voor de voorbereiding van producten en evenementen: in 2020 werden in samenwerking met de OESO vier verslagen⁶ over de impact van COVID-19 uitgewerkt; in 2021 was dat er één, in samenwerking met het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) en Frontex⁷. Bovendien werd in 2021 door het NCP Finland samen met de OESO en de Raad van Europa een EMN-conferentie georganiseerd.

Het EMN heeft bijgedragen tot het bevorderen van de uitwisseling van goede praktijken door als facilitator op te blijven treden en zo te zorgen voor toegang tot de goede praktijken die in de lidstaten zijn vastgesteld en de uitwisseling van informatie over de migratiepraktijken van de lidstaten.

Een belangrijke ontwikkeling in de externe betrekkingen was de betrokkenheid van het EMN met derde landen tijdens de evaluatieperiode. In 2021 traden Georgië en Moldavië als waarnemers toe tot het EMN⁸, terwijl Armenië, Montenegro, Servië en Oekraïne belangstelling toonden om tot het EMN toe te treden⁹. De Commissie heeft, bijgestaan door de werkgroep Samenwerking met derde landen (CTC-werkgroep), voorbereidende uitwisselingen met deze landen opgestart¹⁰.

Bij de evaluatie van de informatieverlening aan het grote publiek werd vastgesteld dat de rol van de NCP's bij het mobiliseren van nationale partners ter bevordering van EMN-activiteiten verder moest worden versterkt, onder meer door een betere coördinatie met beleidsmakers. De evaluatie bevestigde dat de toenemende inspanningen om de informatieverlening aan het grote

⁵ Er werd een grondige herziening van het IES uitgevoerd in 2024, dus na de periode waarop deze evaluatie betrekking heeft.

⁶ EMN-verslagen bieden beleidsmakers een overzicht van belangrijke bevindingen en mededelingen over een specifiek onderwerp. Deze informatie is gebaseerd op gegevens die het EMN heeft verzameld en geanalyseerd, bijvoorbeeld gegevens uit verslagen en studies of uit ad-hoconderzoeken.

⁷ Europese Commissie (2020), EMN-voortgangsverslag 2020. Beschikbaar op: https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2021-11/00_eu_emn_status_report_2020_en.pdf.

⁸ Voortgangsverslag 2021. Beschikbaar op: <https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2023-01/EMN%20status%20report%202021%20final.pdf>.

⁹ Voortgangsverslag 2021. Beschikbaar op: <https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2023-01/EMN%20status%20report%202021%20final.pdf>.

¹⁰ 27e vergadering van het bestuur.

publiek te verbeteren, waaronder het maken van materiaal dat aan specifieke nationale behoeften kon worden aangepast, in 2021 effect sorteerden¹¹.

Wat **efficiëntie** betreft, werd het EMN als financieel duurzaam en kosteneffectief beschouwd en werd de financiering uit het Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) toereikend geacht, terwijl de uitvoeringskosten van het EMN in verhouding stonden tot de voordelen. De NCP's meldde dat het organiseren van nationale evenementen, het deelnemen aan EMN-vergaderingen en het bijdragen aan EMN-producten zoals ARM's en studies meestal de onderdelen waren die de meeste middelen vereisten. Belanghebbenden merkten op dat, hoewel de jaarlijkse subsidiecyclus verschillende administratieve stappen omvatte en de begrotingstoewijzing in de praktijk kan plaatsvinden na het begin van de uitvoering, de NCP's over het algemeen de geplande activiteiten hebben kunnen voortzetten en de verwachte output hebben kunnen leveren. Bovendien heeft het stroomlijnen van de in 2018 ingevoerde maatregelen om de NCP's meer autonomie te geven voor kleine begrotingsaanpassingen zonder voorafgaande goedkeuring, bijgedragen aan een vlottere uitvoering en de algehele efficiëntie. De financiering van het EMN bleek van cruciaal belang om te verzekeren dat de door het netwerk bereikte resultaten en voordelen haalbaar en duurzaam waren.

Wat governance betreft, bevestigde de evaluatie dat de verschillende onderdelen van het EMN gedurende de gehele geanalyseerde periode overeenkomstig de rechtsgrondslag van het EMN te werk zijn gegaan. Zij hebben bijvoorbeeld vergaderingen van het bestuur bijgewoond en hun functie vervuld overeenkomstig Besluit 2008/381/EG van de Raad. Omdat er als gevolg van COVID-19 veel onderwerpen die van groot belang waren voor het migratie- en asielstelsel van de EU besproken moesten worden, werden in 2021 twee extra bestuursvergaderingen georganiseerd. De governance van het EMN bood het netwerk wezenlijke strategische en politieke sturing, wat werd gezien als een grote verbetering ten opzichte van de situatie die bij de vorige evaluatie in 2015 werd vastgesteld. Er werd echter ook vastgesteld dat het bestuur nog niet werd bijgestaan door wetenschappelijke deskundigen, zoals wel vereist is op grond van artikel 4 van Besluit 2008/381/EG van de Raad, en dat er dus sinds de evaluatie van 2015 geen vooruitgang is geboekt op dit gebied.

De samenstelling van de NCP's was in overeenstemming met Beschikking 2008/381/EG van de Raad en de evaluatie bevestigde dat zij hun taken overeenkomstig de bepalingen van deze beschikking hebben uitgevoerd.

De bijdrage van de EMN-dienstverlener aan de werking van het EMN werd efficiënt en ondersteunend bevonden, ondanks de vaststelling dat documenten, met inbegrip van notulen van vergaderingen, tijdiger moeten worden ingediend.

In het algemeen bevestigde de evaluatie dat het EMN een geschikte interne structuur had, waardoor het zijn activiteiten efficiënt kon beheren, en werd ook vastgesteld dat er voldoende aandacht was voor de interne verdeling van rollen en verantwoordelijkheden.

¹¹ De communicatiestrategie van het EMN voor 2021-2025 en de resultaten ervan vallen buiten de periode waarop deze evaluatie betrekking heeft.

Uit de evaluatie is gebleken dat de activiteiten van het EMN **in overeenstemming zijn** met het Europese migratie- en asielbeleid, met inbegrip van het migratie- en asielpact en andere geselecteerde belangrijke initiatieven op het gebied van migratiebeleid. De resultaten van het EMN ter ondersteuning van de beleidsvorming en met het oog op de informatieverlening aan het grote publiek waren in overeenstemming met de doelstelling van de Commissie om te zorgen voor een eerlijk en efficiënt asiel-, terugkeer- en integratiebeleid en voor een beter beheer van de buitengrenzen van de EU. De bijdrage van het EMN aan het vergemakkelijken van de praktische samenwerking en de uitwisseling van goede praktijken vormde een belangrijk instrument voor een beter gecoördineerde toepassing van het bestaande EU-acquis. Dit was nuttig bij het bevorderen van inspanningen om de uitvoering van de gemeenschappelijke normen inzake asielprocedures, opvangvoorzieningen en de erkenning van onderdanen van derde landen die om internationale bescherming verzoeken, te harmoniseren. De gemeenschappelijke opvatting over migratiegerelateerde kwesties, zoals door het EMN bevorderd, ondersteunde de invoering van een nieuw solidariteitsmechanisme voor de aanpak van de migratiedruk. De verzameling en uitwisseling van betrouwbare en actuele informatie ondersteunde de ontwikkeling van een betere crisisparaatheid en -respons, alsook de ontwikkeling van nieuwe juridische trajecten op het gebied van migratie en asiel.

Het EMN heeft informatie verzameld en verstrekt die relevant is voor de richtlijn inzake de Europese blauwe kaart¹². In jaarverslagen over migratie en asiel, en in factsheets per land wordt jaarlijks — en in bulletins driemaandelijks — verslag uitgebracht over de nationale maatregelen die de lidstaten hebben genomen om de toegang en het verblijf van onderdanen van derde landen te reguleren. Dit was volledig in overeenstemming met de richtlijn, waarin de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan in de lidstaten zijn vastgesteld. Bovendien bleek de steun van het EMN voor de ontwikkeling van verbeterde migratie-indicatoren, eveneens in samenwerking met relevante EU-instanties, in overeenstemming te zijn met die richtlijn.

De doelstellingen en activiteiten van het EMN bleken ook in overeenstemming te zijn met die van het EU-actieplan tegen migrantensmokkel¹³. Beide initiatieven beoogden het verzamelen van informatie over migrantensmokkel, het verlenen van bijstand aan kwetsbare migranten en een nauwere samenwerking met derde landen om irreguliere migratie tegen te gaan. Op dit punt bevatten de jaarverslagen over migratie en asiel en factsheets per land van het EMN tussen 2018 en 2021 een overzicht van de meest recente nationale beleidsontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van migrantensmokkel. Het EMN en het EU-actieplan ondersteunden de samenwerking met derde landen en relevante EU-agentschappen evenals de productie van objectieve, actuele, betrouwbare, relevante en vergelijkbare informatie.

¹² Richtlijn (EU) 2021/1883 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2021 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, en tot intrekking van Richtlijn 2009/50/EG van de Raad (PB L 382 van 28.10.2021, blz. 1).

¹³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, EU-actieplan tegen migrantensmokkel (2015-2020), COM(2015) 285 final.

Op nationaal niveau hebben de lidstaten tussen 2018 en 2021 beleidsontwikkelingen vastgesteld op alle beleidsterreinen die onder het EMN vallen¹⁴.

Uit de analyse van de samenwerking tussen het EMN en de betrokken agentschappen (EUAA, Frontex en FRA) bleek dat de doelstellingen en activiteiten in grote mate samenhangen en consistent zijn. De rechtsgrondslagen van zowel het EMN als de agentschappen bevatten specifieke bepalingen bedoeld om overlappingsen te vermijden en tegelijkertijd de wederzijdse synergieën te verbeteren. Daarnaast werden vertegenwoordigers van de agentschappen regelmatig uitgenodigd voor EMN-vergaderingen om de samenwerking te bevorderen en dubbel werk te vermijden.

De Europese meerwaarde van het EMN werd opnieuw bevestigd tijdens de evaluatie, waaruit bleek dat veel resultaten van het EMN niet hadden kunnen worden bereikt zonder de werkzaamheden en de steun van het netwerk, met name bij de uitwisseling van goede praktijken en de versterking van een stabiele, praktische samenwerking tussen de lidstaten, alsook bij de aanpak van de informatiebehoeften van nationale beleidsmakers.

De belanghebbenden bevestigden eens te meer dat het EMN een opmerkelijke meerwaarde heeft opgeleverd, met inbegrip van rechtstreekse steun voor nauwere samenwerking, zowel binnen de Unie als daarbuiten. Het stabiele karakter van het EMN en het grote bereik ervan onder een breed scala aan belanghebbenden binnen en buiten de overheidssector hebben gezorgd voor een omgeving waarin relaties zijn opgebouwd en wederzijds vertrouwen kon ontstaan tussen de actoren op het gebied van migratie en asiel, zowel op Europees als op nationaal niveau. De ontwikkeling van stabiele betrekkingen met nationale actoren was van cruciaal belang om toegang te krijgen tot harde gegevens en te zorgen voor de productie van actuele en uitgebreide informatie.

Verder bevestigde de evaluatie ook dat de door het EMN geproduceerde informatie zeer goed bleef wat betreft kwaliteit, volledigheid en relevantie in vergelijking met andere, op nationaal niveau beschikbare bronnen. Geen enkel ander netwerk of geen enkele andere organisatie op EU-niveau kon dezelfde gestructureerde procedures en kwaliteitsnormen bieden voor het verzamelen en verspreiden van informatie of de communicatie en uitwisseling van gegevens tussen alle EMN-leden verzekeren. Het EMN werd door de meeste belanghebbenden beschouwd als een “onestopshop” voor migratiegerelateerde informatie die elders niet beschikbaar was. Uit de evaluatie is ook gebleken dat als het EMN zou zijn stopgezet, het moeilijk zou zijn geweest om de activiteiten stabiel voort te zetten en de resultaten ervan op een vergelijkbaar niveau te waarborgen.

De **relevantie** van het EMN werd bevestigd doordat de onderwerpen van de resultaten, conferenties en evenementen van het EMN zeer goed aansloten op de uitdagingen en prioriteiten op het gebied van migratie en asiel in de EU. Hoewel de belangrijkste doelstellingen van het EMN tijdens de evaluatieperiode ongewijzigd zijn gebleven, zijn de specifieke doelstellingen in de werkprogramma's van het netwerk geëvolueerd: er is een

¹⁴ Legale migratie, internationale bescherming, niet-begeleide minderjarigen en andere kwetsbare groepen, integratie en inclusie, staatsburgerschap en staatloosheid, grenzen, visa en Schengen, illegale migratie, met inbegrip van migrantensmokkel, mensenhandel, terugkeer en overname, en migratie en ontwikkelingssamenwerking.

grotere focus komen te liggen op nieuwe technologieën en nauwere samenwerking met derde landen. Deze veranderende focus weerspiegelde de nieuwe uitdagingen en beleidsontwikkelingen die het migratie- en asiellandschap van de EU in de loop der jaren hebben vormgegeven.

In de evaluatie werd bevestigd dat de focus van de producten van het EMN is afgestemd op de door lidstaten voorgestelde prioritaire thema's. Hoewel het EMN geschikt werd bevonden voor het beoogde doel wat de behoeften van nationale beleidsmakers betreft, werd geconstateerd dat het slechts gedeeltelijk was afgestemd op de behoeften van het grote publiek ¹⁵.

3. CONCLUSIES EN GELEERDE LESSEN

De evaluatie bevestigde dat het werk dat het EMN tussen 2018 en 2021 leverde, in overeenstemming was met het mandaat van het netwerk, en dat het de verwezenlijking van de doelstellingen van het netwerk ondersteunde. De uitvoering van de activiteiten van het EMN is kosteneffectief gebleken, ook voor hoogwaardige activiteiten (nationale gebeurtenissen en deelnames aan EMN-vergaderingen).

De steeds grotere **doeltreffendheid** van het EMN werd ook duidelijk doordat de nadruk werd gelegd op activiteiten die de zichtbaarheid van het netwerk vergroten (via zijn online aanwezigheid, publicaties en evenementen). Het werd noodzakelijk geacht om die functie te versterken, zodat nationale partners beter konden worden ingezet om de activiteiten van het EMN te promoten.

De analyse van de **efficiëntie** van het EMN in de evaluatie vormde een uitdaging vanwege methodologische beperkingen met betrekking tot de beschikbaarheid van financiële gegevens, gezien de verstreken tijd tussen de jaren waarover de beoordeling ging en de periode waarin het materiaal werd verzameld, alsook het gebrek aan gegevens voor de specifieke periode 2018-2021 doordat de evaluatieperiode niet was afgestemd op de werkprogramma's van het EMN. Dit werd enigszins opgelost door de analyse te baseren op begrotingstoewijzingen en door de beschikbare financiële gegevens uit de jaren 2017 en 2022 op te nemen. Ondanks de beperkingen bevestigde de evaluatie dat de financiering uit het AMIF ruimschoots toereikend was om de werking van het EMN te dekken en in verhouding stond tot de diverse activiteiten die door het EMN werden uitgevoerd. Verder werd ook vastgesteld dat de architectuur van het EMN-bestuur geschikt was voor de uitvoering van de verschillende activiteiten volgens de werkprogramma's in de evaluatieperiode. Ook de EMN-dienstverlener heeft een belangrijke rol gespeeld bij het waarborgen van de vlotte werking van het netwerk.

Op EU-niveau werd in de evaluatie een hoge mate van **samenhang** tussen de activiteiten van het EMN en de belangrijkste prioriteiten van de EU op het gebied van migratie en asiel bevestigd. De doelstellingen van het EMN bleken in overeenstemming te zijn met de geselecteerde relevante initiatieven die tijdens de evaluatieperiode in de EU zijn genomen, met name het migratie- en asielpact, de herziene richtlijn inzake de Europese blauwe kaart en het EU-actieplan tegen migrantensmokkel. Deze initiatieven werden uitgelicht vanwege hun

¹⁵ In het communicatieplan van het EMN voor 2021-2025 worden een aantal verbeteringen genoemd om deze tekortkoming aan te pakken.

rechtstreekse relevantie voor de analytische en informatie-uitwisselingsactiviteiten van het EMN. De beoordeelde internationale kaders zijn door het mandaat van het EMN beperkt wat betreft migratiegerelateerde activiteiten in de EU-lidstaten en de waarnemende landen van het EMN. De alomvattende benadering van migratie door het EMN bleek ook consistent overeen te stemmen met het specifieke werkgebied van elk van deze initiatieven. Het unieke karakter van EMN-producten ligt in het brede spectrum van onderwerpen die in de resultaten van het netwerk aan bod komen, alsook in de mogelijkheid om gegevens en informatie rechtstreeks door de lidstaten te laten verzamelen, wat zich heeft vertaald in een grotere betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid. Tot slot heeft de nauwere samenwerking tussen het EMN en de vertegenwoordigers op EU-niveau ervoor gezorgd dat de gemeenschappelijke doelstellingen niet tot dubbel werk hebben geleid.

Op nationaal niveau werd ook een hoge mate van consistentie vastgesteld tussen de onderwerpen die in de EMN-output aan bod kwamen en de beleidsontwikkelingen van de lidstaten tussen 2018 en 2021. Dit was voornamelijk het resultaat van het raadplegingsproces van het EMN voor de selectie van onderwerpen die prioriteit moesten krijgen in zijn producten, waarvoor verschillende overlegondes tussen de Commissie en de lidstaten nodig waren, zowel in het bestuur als met de NCP's, wat heeft geholpen om tegemoet te komen aan de behoeften van verschillende belanghebbenden op nationaal niveau. Een zwak punt van het kenmerkende raadplegingsproces van het netwerk waren de tijdrovende, herhaalde raadplegingsrondes. De voordelen van het proces en de bereikte consensus wegen echter op tegen de waargenomen kosten.

Uit de evaluatie is ook gebleken dat het EMN beter zou kunnen inspelen op de behoeften van het grote publiek. De door het EMN geproduceerde informatie was soms van technische aard en daardoor niet adequaat afgestemd op de behoeften van het grote publiek. Verder werd ook vastgesteld dat de manier waarop EMN-resultaten worden gedeeld, voor verbetering vatbaar is. Hoewel de zichtbaarheid van het EMN op EU-niveau is toegenomen, bleken de activiteiten op het gebied van informatie-uitwisseling op nationaal niveau, met inbegrip van communicatie met de media, enigszins beperkt te zijn, zowel wat het aantal als wat het bereik betreft, en bleef de communicatie over de activiteiten van het EMN voornamelijk beperkt tot de kring van beleidsmakers. Om dit probleem aan te pakken, heeft het EMN in 2021 verschillende acties ondernomen om de communicatie over en de publicatie van de activiteiten en resultaten van het netwerk onder het grote publiek te verbeteren. De gevolgen van deze inspanningen zullen worden onderzocht tijdens de volgende evaluatie van het EMN.

De evaluatie bevestigde dat het EMN een opmerkelijke **Europese meerwaarde** heeft opgeleverd. Zonder de activiteiten van het netwerk waren de bevordering van de uitwisseling en verstrekking van hoogwaardige en vergelijkende informatie en goede praktijken op het gebied van migratie en asiel, evenals de versterking van de praktische samenwerking op het gebied van migratiebeleid tussen de lidstaten, de EU en internationale organisaties en tussen nationale actoren niet op een vergelijkbaar niveau mogelijk geweest. Daarnaast droegen EMN-producten bij tot een gemeenschappelijk begrip van belangrijke migratiegerelateerde kenmerken onder beleidsmakers in EU-lidstaten.

Als het EMN zou zijn stopgezet, zou het moeilijk zijn geweest om de voortzetting van de activiteiten ervan te waarborgen, in het bijzonder het bestaan van nationale migratienetwerken, de uitwisseling van informatie met derde landen en de opmaak van nationale verslagen over migratie en asiel in alle lidstaten. In dit verband werd de rechtsgrondslag van het EMN adequaat bevonden, aangezien deze een toereikend mandaat bood dat gepaard ging met passende middelen om de doelstellingen van het EMN te verwezenlijken.

In de evaluatie werden vijf gebieden vastgesteld waaraan in de toekomst meer aandacht zou moeten worden besteed om de werking van het EMN zowel op EU- als op nationaal niveau te verbeteren. Dit zijn **de vijf verbeterpunten**:

- volledige consistentie handhaven tussen de zich ontwikkelende beleidsprioriteiten van de EU en de activiteiten van het EMN die in de werkprogramma's zijn vastgesteld;
- ervoor zorgen dat het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) regelmatig wordt betrokken bij de vergaderingen van het bestuur en de NCP's;
- ervoor zorgen dat in de jaarverslagen over migratie en asiel en de studies van het EMN een hoofdstuk over nationale goede praktijken wordt opgenomen;
- richtsnoeren uitwerken over de opstelling van nationale migratiestatistieken in samenwerking met Eurostat;
- een strategie opstellen voor de oprichting en het beheer van de nationale migratienetwerken.

In het algemeen werd in de evaluatie erkend dat het Europees migratienetwerk **een positieve bijdrage** levert aan de beleidsbehoeften en doelstellingen van het migratiebeleid van de EU. Bij alle vijf geëvalueerde criteria bleek het EMN consistent goed te scoren door relevante activiteiten doeltreffend uit te voeren, een solide Europese meerwaarde te bieden, goed en efficiënt gebruik te maken van de beschikbare middelen en dit op coherente wijze te doen binnen het kader waarin het opereert. In de evaluatie zijn geen wijzigingen tot herziening van Beschikking 2008/381/EG van de Raad voorgesteld.